

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Árjegyzék: 1. évf. 250 K, 1. hóra 250 K, 1. évre 30 K, 1. hóra 250 K, 1. évre 30 K

Előfizetőség és kincshivatal: Székesfehérvár, I. Telefon 701

Felelős szerkesztő: Hajós József

A papirpénz válsága. A cseh bankjegylebélyezés.

Rasin dr., a cseh szlovák állam pénzügyi minisztere lebélyezteteti a Csehországban és a csehek által megszállott területen lévő korona-bankjegyeket. Ez az intézkedés a legközelebről érinti ugy. Német-Ausztriának, mint Magyarországnak államfinansziális érdekeit. Német-Ausztriának Rasin dr.-nak a lebélyezést bejelentő első nyilatkozata óta óriási izgalommal tárgyalkák az összeomlott monarchia közös papirpénzének válságát. Tekintélyes politikai és pénzügyi körökben felmerült az az eszme, hogy Csehországnak az eljárásával szemben Német-Ausztriának a legsürgősebben át kell térnie a márkaváltára és komoly hírek szólnak arról, hogy a márkaváltata bevezetését a németbirodalom minden irányban megkönyviteni igyekszik, hogy ezzel pénzügyi szempontból is hasznossá és előnyössé tegye Német-Ausztriának Németországhoz való csatlakozását. A hétsi sajtó napok óta hasábotak-szentel ennek az eszmének és a pénzválság egész kérdéskomplexumának. Ideje, hogy mi is szembanézzünk vele.

Csehország nem várta be azt az időt, amikor a monarchia területéből már véglegesen kiűzött volna. Ez a válság azonban nemcsak a monarchia területén, hanem a megszállt területeken is előtérbe kerül. Ez az a terület, ahol a csehek megszállták a magyar vármegyékben a korona-bankjegyekre ráülti a maga bélyegzőjét. Ebben annak az ózópénz ügyi politikának a gyakorlati megvalósítása jelentkezik, amelyet a cseh politikusok nyilatkozataikban számtalanszor tartózkodás nélkül hirdettek és amelynek végcélja az, hogy az új Csehország megszabaduljon a volt monarchia közösen vállalt háborus adósságainak reáeső kontingensétől. Csehország azzal, hogy most határozati renddel el és megtagolja ilyenkor a korona-bankjegyeknek cseh területre való bemenetelét, az ilyen elzárt területen pedig az őt levő korona-bankjegyeket a mielőnközt való megkümböztetés végett bélyegzővel látja el, már annak a megállapításra törekszik, hogy a volt monarchia területén ma forgalomba lévő 35 milliárdnyi korona-bankjegy mennyiségéből, azaz a liquidálandó közös jegybanknál lévő közös adósságból mily kontingens esik ő reá.

Megállapítja az, hogy mennyi bankjegy van országai régi határain belül és azt, hogy mennyi a bankjegy az általa igényelt és megszállott területen és nem akar kevesebbet, mint azt, hogy az elszakadó szlovák területekre eső bankadósságot is mi viseljük. Természetes, hogy a külsőben álló lebélyegzéssel, amelybe mi nem folytathatunk be, Csehország annyi bankjegyvet deklarálhat a től kizáró származónak, amennyi neki jól esik.

De ez még nem minden. Német-Ausztriának és Magyarországnak jogait tartanak, azaz, hogy a Csehországnak lévő bankjegy-mennyiségből mind-aféle címen egy-egy bankjegyarádat fog ellepni bennük. A határozati a csehek bizonyára csak abban az értelemben fogják komolyan kezelni, hogy hozzánk bankjegy ne, ne menessen; ellenben mindent el fognak követni, hogy külsőben álló tartozások kiegyenlítése címen, de még inkább a papirpénznel pozitívabb értéket képviselő cikkeket és értékpapírokat vásárlásá révén a miénk bankjegymennyiséget egy nagy kvantum kibocsáásával is megsegessen csökkentésük. További terveik pedig az, hogy az így lerakódott bankjegymennyiséget lebélyegezzék, tehát a miénkől teljesen elszeparálva elrevezik cseh koronának felállítására. Prágában egy-öndől cseh devizaközpontot és a külföldi bankok felállítását tervezik.

Ezzel a tervvel szemben önként érthetően mi sem maradhatunk tétlenek. A népkormányt ezek a tervök nem értek váratlanul és nem találtak kezeletlenül. Mindazok a tervök, amelyekkel a csehek élnek, nekünk is rendelkezésre állanak, s' ahnak, hogy mi mindent lehet nem nyulniuk hozzájuk, tisztán az az oka, hogy a népkormányt ebben a vonatkozásban is tartózkodik az erőszakosságok politikájától. A kormányt abból a feltevésekből indul ki, hogy a volt monarchia közös ügyeit és így a háborus adósságokat és így a bankjegykereslet is a közös igazságos megvezetés, alapján kell megoldani s ez az egyetlen módja annak, hogy maga a likvidáció a volt monarchia összes népeink közmegegyezésére intéztessek el. Epon ezért először hozzuk ki a miénk csak létező kéinket és az igazságosságot követeljük minden irányban, azt a tervet, hogy az entente ez ügyek elintézését a volt monarchia államainak képviselői...

viselőiből egy közös bizottságot alakít, mely az entente szakértőinek vezetéke és ellenőrzése mellett működne. Ez a terv idáig még nem valósult meg és a csehek sietnek előbavágni önkényes intézkedésekkel.

Mi ez-ekkel szemben is, még ma is, a békés, közös megvezetés alapján állunk s maradjunk, amde szükség esetén megteszük ellenintézkedéseinket is. A határozati mi is lezárhatjuk, bankjegyállományunkat mi is számbavehetjük és lebélyegezhetjük. Ami pedig az elszakadó részek háborus adósságát illeti, erre névvel a csehek általános törvélvel szemben álljon it a magyar pénzügyminiszter egy nyilatkozata, amely a Nene Freia Pressében jelent meg s amely így szól:

Azt, hogy az elszakadó részeket terhelő kötelezettségeket az állam magira vállalja, egyáltalán a magyar gazdasági élet nem bírja el, máste őt ennek a magyar polgárságra való ráterhelése, ráterhelése, megvárás, sem a vállalkozók szempontjából magyar kormányt...

HÍREK.

Ezek a gascognei legények. A radikálisok, Cyrano egyenes leszármazói, ezek a modern gascognei albanok, akik...

...Mi pedig az igazságot írjuk, és mint haragot, egyenes emberek számára elhiszük, hogy a radikálisok, — a modern gascognei legények, — szörnyű szegények, de azért vagyonban szívesen cserélnek velünk.

Ne erőködjének, mert minket nem lehet menekíteni. Nekünk nincsenek díkos vallásai, hátsó gondolataink, mi az evangéliumot a baráti szeretet alapján állunk. Materialisták nem vagyunk, de minden ember boldogulásán dolgozunk.

Két világnézet harcolt itt és a győztesek babéros csökjait hába varják a materialisták. Ezen a porondon nem győzhet az internacionalizmus elsihatja Cyrantval, hogy László vágyok a csókok lakomáján! Csak hogy ezekkel a Lázároknál nem az a baj, hogy az ország nagy, hanem az, hogy a programjuk bátorosóos. (a. n.)

Tiltakozunk a helyi Népszava amasz állítása ellen, hogy mi a földreform ellenesek vagyunk. Mi is követeljük a földreformot!

Kuthy József visszavonul. Kuthy József ny. főigazgató, az iskolaigazgató elnöke melegehangu bucsuszóval visszavonul a városi tanácsból, amelyben, bejelentette, hogy visszavonul a közelettől és lemond az iskolaszéki elnöki tisztségről. A városi tanács f. hó 21-én tartott ülésén a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg Kuthy előfűlhételen érdemeiről és elhatározta, hogy a lemondást fogadják el a megalkandó Neptunusnak.

Előléptések. A székesfehérvári állampénztárnál előléptek: Heblé István főnök állampénztári tanácsosa, Pinter Gyula főosztály állampénztári tanácsosa, Stark József és Pécsi József I. osztályú állampénztári tiszték, pedig állampénztári főosztályok, Erdélyi Mihály adóhivatali főosztály állampénztári tanácsosa.

A Székesfehérvári Újságírók szabadszervezetek tagjai több rendkívül fontos ügyben érdekelték megvitatása céljából folyó hó 24-én, hétfőn d. u. 4 óráson a városi tanácsban. A beszédet megtartotta Kelenhő Bela bizalmi titkár.

Nem magánügy a vallásoktatás, mert attól, hogy hinni tudok s becsületesek az emberek: országok boldogsága függ. Ha volt valaha nagy cím, az a tudományt mértőföldekre vitte előre, aki az embertiségért él és dolgozott a akikről — mert ezúttal a csitágható verte s így nem lehet azt mondani, hogy papok bukfutóitak el — tudós, politikus, az mind hit és vallásos volt s ez a vallásoságot utravalóan az iskolától kapta.

Köpenyök, kint nagyobbi feltevést nem tett embeim elme, nagy Kepler, Laplace, a nagy tudós, Newton, Ampère a nagy fizikus Pascal, az ír nép Moore s O'Connell, N. poteon, Voltaire, Pasteur, Emerson, Leibnitz, Victor Hugo, Hume, Whitson, Emerson, A qst, mind mind fényes csillag a múltból köztük, akik magyogva hirdették, hogy van Isten és kell az Isten!

Fenyegtet a csod. 1918-évb. 1917-06 korona volt a városi pártitell.

